

Népesség és település földrajz

Népességet jellemző adatok:

1. Népesség szám:

- adott évben hányan születtek
- adott évben hányan haltak meg
- vándorlási különbözet

Ezek együttesen adják a tényleges szaporodást

‰: ezrelék

Természetes szaporodás: Népességszám változását eredményezi.

Vándorlási különbözet: A népességszámot nem befolyásolja. A népesség térbeli elosztását módosítja.

Népességnövekedés szakaszai:

1. szakasz: 1750–ig. tart

- magas születésszám
- magas halálozás
- várható élettartam kb. 30 év

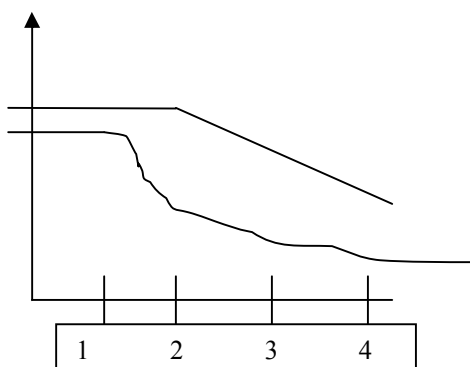
Eredménye» lassan növekszik a Föld népessége

2. szakasz: 1750-től az első világháborúig

- Fejlett országok: GB; USA; Ny-Európa

Népesség robbanás (demográfia-robbanás) oka: évleszületések száma magas, a halálozások száma csökken.

Fejlődő országok nincs változás az első szakaszhhoz képest.

3. szakasz: első világháborútól az 1950-es évekig

Fejlett országokban az élve születettek száma, csökken, a halálozás alacsony szinten marad. Lassul a népességnövekedés.

Fejlődő országok: A népesség robbanás kezdete

4. szakasz: Napjainkig tart

Fejlett országokban az élve születettek száma a halálozások, alá csökken. Többen halnak, meg mint születnek, elkezdődik a népességcsökkenés.

Fejlődő országokban még tart a népesség robbanás

Korfa:

Az 5 éves korcsoportok %- ban vagy ezer főben kifejezve mutatja egy terület népességének neme és kora szerinti összetételét.

Vándorlási különbség:

MIFRÁCIÓ: kontinensek közötti változás

pl: népvándorlás, Amerika, Ausztrália benépesítése

- Bér munka vállalása
- Belső vándorlás (országban belül)
 - ↳ Eredménye: lakosság területi elhelyezkedésének változása

Népsűrűség: fő / km²

1km²-en hány fő él

Kiszámítás:
$$\frac{10.000.000 \text{ lakosok szám}}{93.030 \text{ terület}}$$

Nagy népsűrűségű területek kialakulásának okai:

1. Vonzó tényezők

- Természti feltételek
- pl: tengerpart-> jó fekvés
- Mérsékelt övezet, alföld

Gazdasági tényezők:

- Magas jövedelem

Társadalmi, politikai okok:

- Vallási, politikai tolerancia

2. Taszító tényezők:

- Sivatatag, magas hegység,

Túl meleg vagy túl hideg

Munkanélküliség

Veszélyeztetettség, háború, üldözés

Európa: NY- Európa

Ázsia: D – DK Ázsia

Kína keleti partvidéke

Japán

Ausztrália: nincs jelentős (DK – nagyvárosok)

Afrika: Nílus mentén

- Guineai öböl partvidéke
 - Ny. Los Angeles, San Francisco
- D - Amerika - Atlanti óceán partvidéke

Településföldrajz

Település: az emberek lakó és munkahelyeinek összessége

Város: Központi funkcióval rendelkező települések magasabb szintű szolgáltatásokat biztosít.

Városok kialakulása: Az első városok az ókorban jelentek meg. A középkor jelentéktelen a funkciójuk, A XI-XII. sz. kereskedők, kézművességének fellendülése, kialakul a középkori város. Kialakulási helyek: kikötésre alkalmas tengerpart,

folyótorkolat, átkelőhelyek, bányászati központ, hegyvidék és alföld találkozási pontja, egyház és királyi központok.

Első ipari forradalom ekkor alakulnak ki a nagy városok, milliós lakosságszámmal.

Pl: London, Párizs

A XX. Sz. közepén a városok népessége növekszik.

1950- autók, mozi, kirándulás.

A lakosság a nagyváros körüli kisebb településekre költözik.

Elővárosodás – SZUBURBANIZÁCIÓ

Okai: taszító tényezők: a nagyvárosban pl: légszennyezés, túlszűfolt

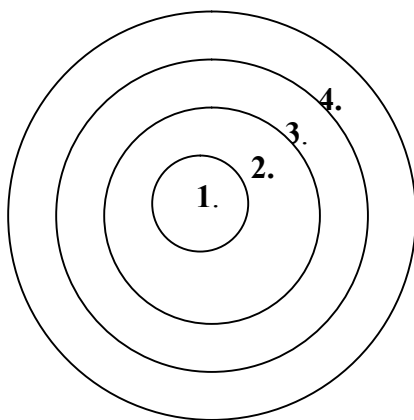
Vonzó tényezők a kistelepülésen pl: tiszta levegő, jó közlekedés

Az ingázás jellemző a munkahelyre. Ekkor még szoros kapcsolat csak a nagyváros és az előváros között van.

Agglomeráció kialakulása: az elővárosok közötti kapcsolatok szorosak lesznek, kiemelkednek települések közül. pl: munkahely, oktatás, egészségügy

DEZ/REURBANIZÁCIÓ: túlszűfoltta válik az előváros. A nagyváros külső kerületeiben hasonló körülmények között lehet élni, ezért elindul a visszaköltözés.

Környűrűs városszerkezeti modell

1. Belső munkahelykör (city):

- Közigazgatás központja
- Kereskedelmi-bank központok

2. Belső lakóhelyöv:

- Régi bérházak – leomló környezet, városrehabilitációs programok
- Pályaudvarok

3. Külső munkahelykör:

- Gyárak, pályaudvarok, panelházak

4. Külső lakóhelyöv:

- Panellakások; külső részén új építésű társasházak, logisztikai központok, bevásárlóközpontok, közlekedési csomópontok

Városodás és Városiasodás

Urbanizáció

Városodás: városok számának növekvése

Városiasodás: városi életmód terjedése

pl: falvakban megjelenik a közvilágítás, csatornázás, internet